

Žalm 104

Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami.

2 A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý.

3 A hle, zjevil se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají.

4 Nato promluvil Petr a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobré, že jsme zde; chceš-li, udělám tu tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“

5 Ještě nedomluvil, a hle, světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: „To jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouchejte.“

6 Když to učedníci uslyšeli, padli tváří k zemi a velmi se báli.

7 Ale Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte a nebojte se.“

8 Oni pozvedli oči a neviděli už nikoho jiného než Ježíše samotného.

9 Když sestupovali z hory, přikázal jim Ježíš: „Nikommu o tom vidění neříkejte, dokud Syn člověka nebude vzkříšen z mrtvých.“

10 Učedníci se ho ptali: „Jak to, že říkají zákoníci, že napřed musí přijít Eliáš?“

11 On jim odpověděl: „Ano, Eliáš přijde a obnoví všechno.“

12 Avšak pravím vám, že Eliáš již přišel, ale nepoznali ho a udělali s ním, co se jim zlíbilo; tak i Syn člověka bude od nich trpět.“

13 Tehdy učedníci pochopili, že mluvil o Janu Křtiteli. Matoušovo evangelium 17:1-13

,Ty, Pane, jsi na počátku založil zemi, i nebesa jsou dílem tvých rukou.

11 Ona pomínou, ty však zůstáváš; nebesa zvetšejí jako oděv,

12 svineš je jako plášť a jako šat se změní, ty však jsi stále týž a tvá léta nikdy neustanou.' Dopis Hebrejům 1:10nn

Šatna aneb Nové stvoření

Jako dítě jsem vyrostl s posvátnou úctou před Bohem. Měli jsme v knihovně velkou knihu, která byla značně ohmataná a nesla název: „A Biblia má predsa pravdu!“ Napsal ji Werner Keller a já byl přesvědčen, že je podle ní všechno jasné. Měl jsem klid, že věci jsou tak, jak mají být. Neuměl jsem v ní číst, protože používala pro mně příliš složitý jazyk. Odložil jsem ji. A později mne vystrašilo, že si Bible dovolí používat vícehlas. Ještě jasněji, že se odvažují zprávy o stvoření světa spolu nesouhlasit, nesouvisí jejich detaily. A přiznám se, že jsem se necítil dobře, když někdo detaily textu s velkou snahou harmonizoval.

A není to jen stvoření světa. Bible mluví vícehlasem, přece obsahuje čtyři evangelia o Kristu Ježíši a několik vyprávění z nedělního rána vzkříšení našeho Pána. A stará smlouva si dovolí dvojí dějiny izraelských království, minimálně dvě verze Mojžíšova zákona, či několik výkladů exodu (Jeremiášovo proroctví 2:2n; Ezechielova kniha 20; Žalm 114 atd.) Bible neharmonizuje evangelia, ani dějiny Izraele a ani zprávy o stvoření. To je obecný způsob ve starověku, že se zprávy skládají vedle sebe.¹

To bychom se mohli naučit. Snést dvě tři verze jedné události. Manžel a manželka budou vyprávět určitě zcela jinak tu samou událost. A za každou cenu se to nesmí dávat dohromady a předávat dál nějakou učesanou verzi. A ještě navíc, tvrdit, že ta moje verze je zaručeně správná. To zní už nebezpečně. Pak následuje už jen násilí. Pokud nás učí starověk snést několik verzí, nemáme se propadat do pravěku, kde se tak zvaná pravda vymáhala kyjem.

---

¹ Je to třeba doklad z největší vozové bitvy starých dějin, bitvy u Kadeše, kterou bojoval v Sýrii farao Ramesse II. asi 1274 před Kristem. Je dost záznamů poetických a na druhé straně bychom dnešním jazykem řekli publicistických záznamů. Dokonce se našla tato dvojice a ještě k tomu basreliéf na jedné kamenné stéle, tedy jednu událost máme popsanou třemi způsoby, vedle sebe... A každý zápis má jiné vyznění, jinou cílovou skupinu a taky jiný dopad.

Prezidentskou řeč z Ruska o Ukrajině (24.2.2022) není možné analyzovat podle skutečností, to je prostě nesmysl. To se držíte za hlavu, protože spousta věcí neseďí. Zdá se, že v některých ohledech jsou v té velké zemi ještě ve starověku. Ale není to jen Rusko. V dnešní době pokojně čteme rozdílná vidění, nebojujeme spolu ani pěstmi, natož tanky. A pak, máme velkou výhodu jakéhosi „forenzního“ ohledávání skutečnosti, které stejně musíme užívat s velkou pokorou.

Dnes se historie píše ještě jinak. Máme daleko větší možnosti prověřování skutečnosti. Ale ani důkladně informovaný soud, který shromáždí všechny důkazy, neřekne, že věci tak byly. Ale že podle všech informací, které má věří, že se tak stalo. Podobně každý novinář, takzvaně zdrojuje svoje zprávy. Trochu pokory nám nezaškodí.

Podrším se toho stvoření. Máme hned na začátku Bible dvě zprávy: V Genesis 1 Pán Bůh tvoří slovem - řekne a stane se. Svět je vyslovován. Sloveso používané pro tento text znamená stvořit, ale také uspořádat. Pán Bůh dává na tomto místě svému stvoření názvy a jména, slovem odděluje a vymezuje hranice, nemlží (jak bychom to si přáli dnes, aby někdo mluvil jasně...) A nakonec žehná životu a vychutnává si jej spolu se stvořením. Už během své práce se nebál svou práci pochválit. Jeho dílo bylo velmi dobré.

Bůh utváří svět jako svůj chrám. Nejdříve staví svým slovem hrubou stavbu a pak ji vybavuje instalacemi a povrchy a zabydluje ji. Však si všimněte:

1. den: světlo ve tmě, rytmus dne a noci	4. den: denní světlo a noční světla
2. den: klenba mezi vodami	5. den: život ve vodě a pod klenbou + Požehnal
3. den: souš v moři, zeleň na souši	6. den: život na souši, člověk, zeleň potravou + Požehnal
- **7. den:** odpočívá a žehná šabatu

Oproti tomu v Genesis 2 Pán Bůh doslovně říká, že jeho dílo není dobré. Člověk potřebuje partnerku. Člověk je operován, ale pak si vybírá svou ženu (s jásotem) a dává jí jméno stejně, jako všemu dalšímu stvoření. Tady má mluvit člověk. Spolu s Bohem Tvůrcem spolutvoří a cílem není chrám, ale zahrada... Ovšem: Že se uprostřed zahrady objeví něco, co může způsobit člověku smrt, to někoho doslova vyděsí.

Zpráv je více. Vnímejme biblické texty o stvoření a jejich mnohohlas vděčně a s radostí (Například žalmové zprávy v Žalmu 8, 33, 74, 89, 104, 136, 148 nebo v knize Jób 38, v Příslaví 8. Také v prorocích - Izajáš 40, 42, 45, 51 aj. Samozřejmě najdeme stvořitelké zápisy i v Nové smlouvě. V Janově evangeliu 1:1nn; v dopisu Koloským 11:5nn; námi čtené místo z listu Hebrejům 1:10n; a také ze 2. dopisu Petrova 3:5-7)

Podrším se zprávy o stvoření ze čteného Žalmu 104: Svět je jako velká šatna. V ní se obléká Pán Bůh: „Oděl ses velebnou důstojností. Halíš se světlem jak pláštěm, rozpínáš nebesa jako stanovou plachtu.“ (104:1n) Pán Bůh je oblečen světlem jak na hoře proměnění, tak ve zprávě evangelia oblékl anděla: "Jeho vzezření bylo jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh.“ (Matoušovo evangelium 28:3)

I propastnou tůň odívá šatem a také stvoření dostává šat. A protože je stvoření nového světa záležitostí nebeské šatny, pak platí i následující poetické vyjádření nevyjádřitelného: „Ty, Pane, jsi na počátku založil zemi, i nebesa jsou dílem tvých rukou. Ona pomínou, ty však zůstáváš; nebesa zvetšejí jako oděv, svineš je jako plášť a jako šat se změní, ty však jsi stále týž a tvá léta nikdy neustanou.““ Dopis Hebrejům 1:10nn

A tím spíše nás, své děti obléká: „Víme přece, že bude-li stan našeho pozemského života stržen, čeká nás příbytek od Boha, věčný dům v nebesích, který nebyl zbudován rukama. Proto zde sténáme touhou, abychom byli oděni šatem nebeským. Vždyť jen když jej oblékneme, nebudeme shledáni nazí. Pokud jsme totiž v tomto stanu, sténáme pod těžkým břemenem, neboť nechceme, aby z nás bylo svlečeno naše pozemské tělo, nýbrž aby přes ně bylo oblečeno nebeské, aby to, co je smrtelné, bylo pohlceno životem.“ (2. dopis do Korintu 5:1-4)

Co si ponese domů: Více verzí není na škodu. Je to člověku přirozené a ve starověku se tak dělala i historie. Avšak ani tehdy se netvrdilo, že platí jen jedna - ta moje verze. Kdo pro svou verzi historie vraždí druhého, není jen ve starověku, ale propadl se do pekel. Dejme pozor, jak představujeme svoje pravdy. A bavme se tím, že budeme poslouchat rozdílné verze našich zážitků.

Stvoření je klíčovou záležitostí od začátku Bible až do konce. A také od začátku našich životů, až po jejich závěr. Nezáleží na přesném popisu, záleží na významu a obsahu našich zpráv o stvoření. Určitě nejdeme zpět do Zahrady, do ráje. Jdeme dopředu, protože nové nebe a nová země se teprve tvoří. „Podle jeho slibu čekáme nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost.“ (2. Petrův list 3:13) Jsme jako v šatně. O veškerou garderóbu našeho světa se stará velice pečlivě komorník tohoto

světa. Všechny biblické zprávy nás staví na nohy, povzbuzují a dodávají energie. Člověk si po jejich vyslechnutí říká: Přece mně má někdo rád. Pán Bůh za mnou stojí! Stvořil si mne pro sebe. A někam mne vede.

J. Berman: Inconsistency in the Torah

<http://library.lol/main/F93695EC707747E908235D6FBAF0D2E2>)

W. Brown: Seven Pillars of Creation

<http://library.lol/main/03CC6A835465940DE38D7BD6317A2C57>

(J. Walton: Lost World of the Genesis, vyšlo i v češtině) <http://library.lol/main/DE68B9A2BF930935099C99D0CB86A613>